

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів Харківського національного автомобільно- дорожнього університету		Сторінка 1	Сторінок 20
			Актуалізація: 2024.03.25	

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої ради ХНАДУ
від 25 березня 2024 року

Введено в дію наказом по ХНАДУ
від 29 березня 2024 р. № 31

_____ Віктор БОГОМОЛОВ

**ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНЬОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

СТВНЗ 52.1-03:2024

Харків 2024

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів		Сторінка 2	Сторінок 20
	Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		Актуалізація: 2024.03.25	

ПЕРЕДМОВА

1 ПІДРОЗДІЛИ-РОЗРОБНИКИ: навчальний відділ

РОЗРОБНИКИ:

Перший проректор	Анжеліка БАТРАКОВА
Начальник навчального відділу	Олександр ДОГАДАЙЛО
Керівник виробничої практики	Людмила ШТОДА

2 ЗАТВЕРДЖЕНИЙ рішенням Вченої ради ХНАДУ від 25 березня 2024 року

Введений в дію наказом по ХНАДУ від 29 березня 2024 р. № 31

3 УВЕДЕНО на заміну СТВНЗ 52.1-02:2020 Про організацію практики здобувачів вищої освіти ХНАДУ (введений в дію наказом ректора ХНАДУ 02 червня 2020 р. № 63),

4 Відповідальність за зміст, своєчасну перевірку та актуалізацію цього стандарту несе навчальний відділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету.

5 Періодичність перевірки – В разі виробничої необхідності або/та в разі зміни діючого законодавства.

© Цей стандарт закладу вищої освіти не може бути повністю або частково відтворений, тиражований і розповсюджений без дозволу адміністрації ХНАДУ

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів		Сторінка 3	Сторінок 20
	Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		Актуалізація: 2024.03.25	

ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНЬОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Чинний від 2024.03.29

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей Стандарт визначає механізм організації практики здобувачів усіх рівнів вищої освіти в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті.

1.2 Цей Стандарт розроблений відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, чинних наказів Міністерства освіти і науки України, іншої загальнодержавної нормативної бази, Цивільного Кодексу України та Статуту Університету.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

2.1 У цьому стандарті є посилання на такі нормативні документи:

- Закони України «Про вищу освіту»;
- СТВНЗ 70.0-01:2019 «Порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу»;
- СТВНЗ 90.1-02:2023 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

3 ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ ТА СКОРОЧЕННЯ

3.1 У цьому стандарті використовуються терміни та їх визначення наведені в нормативах, передбачених в пункті 2 цього Стандарту.

Здобувачі вищої освіти - особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

Науково-педагогічний працівник – вчений, який за основним місцем роботи у вищому навчальному закладі професійно здійснює педагогічну та наукову або науково-технічну діяльність;

Освітня програма - єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації;

Учасники освітнього процесу - наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники; здобувачі вищої освіти та інші особи, які навчаються в університеті; фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу на освітньо-професійних програмах; інші працівники закладів вищої освіти. До освітнього процесу можуть залучатися роботодавці.

3.2 Скорочення

ХНАДУ (Університет) – Харківський національний автомобільно-дорожній університет

НПП – науково-педагогічні працівники

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		Сторінка 4	Сторінок 20
			Актуалізація: 2024.03.25	

4.1 Практика здобувачів вищої освіти - невід'ємна компонента освітньої програми підготовки фахівців усіх освітніх рівнів.

4.2 Метою практики є закріплення і розвиток знань і вмінь, отриманих здобувачами під час усіх видів навчальних занять та самостійної роботи для формування компетентностей майбутнього фахівця; набуття здобувачами вищої освіти професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень у процесі професійної діяльності; формування здатності систематично поновлювати свої знання та творчо застосовувати їх у практичній діяльності.

4.3 Практика здобувачів вищої освіти проводиться на базах практики (підприємствах, організаціях, установах), науково-технічне оснащення яких спроможне забезпечити сучасні вимоги до підготовки фахівців відповідного освітнього рівня, а також умови їх подальшого професійного росту та кар'єри.

4.4 Практична підготовка здобувачів передбачає безперервність та послідовність набуття компетентностей та результатів навчання, передбачених освітньою програмою, протягом терміну навчання здобувачів відповідного освітнього рівня.

4.5 Тривалість практики, терміни її проведення та обсяг визначаються освітньою програмою, навчальним планом та графіком навчального процесу.

4.6 Практика передбачає удосконалення професійно-практичної підготовки здобувачів вищої освіти та забезпечує набуття ними визначених освітньою програмою компетентностей з використанням матеріально-технічної бази практики.

4.7 Програма практики повинна:

- відповідати освітній програмі підготовки здобувачів вищої освіти, передбачати набуття ними однієї або декількох компетентностей та результатів навчання;
- визначати послідовність одержання необхідних практичних знань і вмінь;
- містити опис процедури і критеріїв оцінювання рівня знань, умінь, навичок, здобувачів вищої освіти.

4.8 Оцінювання результатів практики здобувачів вищої освіти проводиться відповідно до СТВНЗ-90.1-02:2023 Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

4.9 Для успішного виконання мети і завдань практики розробляється робоча програма та методичні вказівки по всіх видах практики.

5. ВИДИ І ЗМІСТ ПРАКТИКИ

5.1 Перелік усіх видів практик для кожної освітньої програми, їхні форми, тривалість і терміни проведення визначають навчальні плани.

5.2 Основними видами практики можуть бути:

- навчальна;
- виробнича (педагогічна, експлуатаційна, конструкторська, технологічна, економічна тощо);
- переддипломна;
- науково-дослідна.

5.2.1 Навчальна практика передбачає:

- ознайомлення здобувачів з особливостями обраного фаху;
- поглиблення знань та формування первинних загально-професійних та спеціальних умінь.

5.2.2 Виробнича практика спрямована на:

- закріплення та поглиблення знань, отриманих здобувачами в процесі вивчення певного циклу освітніх компонентів навчального плану;

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		Сторінка 5	Сторінок 20
			Актуалізація: 2024.03.25	

- набуття спеціальних компетентностей, передбачених освітньою програмою;
- збір фактичного матеріалу для виконання навчально-дослідних завдань.

5.2.3 Переддипломна практика здобувачів є завершальним етапом навчання, що проводиться перед виконанням кваліфікаційної роботи. Метою переддипломної практики є закріплення теоретичних знань, отриманих за період навчання, а також набуття професійного досвіду та спеціальних (фахових) компетентностей щодо вирішення практичних завдань професійної діяльності. Під час переддипломної практики здобувач здійснює збір фактичних матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи.

5.2.4 Науково-дослідна практика проводиться, як правило, для здобувачів другого та третього рівнів освіти, та спрямована на:

- набуття здобувачами вищої освіти компетентностей інноваційного характеру;
- розвиток компетентностей, що пов'язані з організацією і проведенням наукових досліджень з проблем відповідної галузі;
- набуття досвіду провадження науково-дослідної, науково-педагогічної або управлінської діяльності.

5.3 Перелік, послідовність та вид практик визначається освітньою програмою. Тривалість і терміни проведення кожного виду практики визначає навчальний план.

5.4. Зміст практики здобувачів усіх рівнів освіти визначається робочою програмою практики, яку розробляє кафедра згідно з навчальним планом для кожної освітньо-професійної/освітньо-наукової програми. Робоча програма практики затверджується Першим проректором університету.

5.5 Основними етапами практики є:

- підготовчий, під час якого проводиться ознайомлення здобувачів з метою та формою проведення практики, здобувачі отримують завдання на практику та рекомендації щодо оформлення результатів практики, проводиться інструктаж з правил охорони праці та техніки безпеки тощо;
- змістовно-організаційний, під час якого відбувається практична підготовка здобувачів, що передбачена робочою програмою практики, та виконання здобувачем індивідуального завдання;
- підсумковий, що передбачає звітування здобувача про виконання програми практики та індивідуального завдання.

5.6 Під час практики кафедра, що організує практику, за потребою, проводить додаткові консультації згідно заздалегідь затвердженого графіку.

6 БАЗА ПРАКТИКИ

6.1 Організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти ґрунтується на співробітництві з організаціями, підприємствами, установами які мають виробничі можливості для створення умов з реалізації програми практики відповідно до освітньої програми.

6.2 Базою практики можуть бути організації, підприємства, установи різних форм власності як в Україні, так і за її межами, які відповідають наступним вимогам:.

- здійснюють професійну діяльність, яка відповідає спеціальностям (освітнім програмам) підготовки здобувачів вищої освіти в університеті або спорідненим спеціальностям (освітнім програмам);
- рівень кваліфікації співробітників організації (підприємства, установи) дозволяє здійснювати кваліфіковане керівництво практикою здобувачів вищої освіти;
- забезпечують здобувачів вищої освіти на час практики робочими місцями;
- надають доступ здобувачам вищої освіти до обладнання, лабораторій,

	Стандарт закладу вищої освіти		СТБНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів Харківського національного автомобільно- дорожнього університету		Сторінка 6	Сторінок 20
			Актуалізація: 2024.03.25	

технічної та іншої документації, бібліотечних фондів тощо, які необхідні для виконання програми практики.

6.3 Практика здобувачів вищої освіти проводиться:

- в організаціях, підприємствах, установах, які мають виробничі можливості для забезпечення практичної підготовки здобувачів відповідно до освітньої програми відповідно до п. 6.2 цього Стандарту;

- у структурних підрозділах університету (наукові підрозділи університету, випробувальні та науково-дослідні лабораторії тощо), які мають необхідне обладнання та відповідають програмам практики.

6.4 Здобувачі мають право самостійно за погодженням з кафедрою, яка організовує практику, запропонувати місце проходження практики за умови наявності виробничих можливостей підприємства для реалізації програми практики відповідно до п. 6.2 цього Стандарту.

6.5 Проведення практики здобувачів здійснюється:

- за договорами, що укладені між університетом та організаціями, підприємствами, установами за формою, визначеною в додатку А;

- за листами-замовленнями підприємств за місцем працевлаштування здобувача, якщо підприємство має виробничі можливості для реалізації програми практики відповідно до п. 6.2 цього Стандарту;

- за трьохсторонніми договорами на навчання, якщо умовами договору визначено базу практики здобувача. Окремі договори на проведення практики не укладаються;

- за договорами на цільову підготовку здобувачів базами практики є підприємства, організації та установи, для яких здійснюється така підготовка;

- за договорами (контрактами) на підготовку здобувачів - іноземних громадян, якщо умовами договору визначено базу практики здобувача.

6.6 Проходження практики здобувачами вищої освіти за межами України, в іноземних підприємствах, установах, організаціях регламентується СТБНЗ 70.0-01:2019 Порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу.

7 ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

7.1 Відповідальність за організацію, проведення, навчально-методичне керівництво і контроль проходження практики в ХНАДУ покладається на навчальний відділ, деканів, завідувачів кафедр.

7.2 Загальна організація практики в університеті покладається на навчальний відділ в особі начальника навчального відділу та керівника практики ХНАДУ – фахівця навчального відділу.

Основними функціями **навчального відділу** є:

- розроблення концепції організації і проведення практики в університеті;
- розроблення загальних рекомендацій щодо складання і оформлення навчально-методичної документації з практики;

- узагальнення досвіду роботи кафедр з організації і проведення практики;

- забезпечення своєчасного укладання договорів з підприємствами на проведення практики;

- контроль за навчально-методичним забезпеченням практики;

- контроль за організацією, проведенням і підведенням підсумків практики.

7.3 Загальна організація практики здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітніми програмами, покладається на випускові кафедри, які здійснюють:

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів Харківського національного автомобільно- дорожнього університету		Сторінка 7	Сторінок 20
			Актуалізація: 2024.03.25	

- розроблення організаційно-методичної документації, що забезпечує проведення практики: навчальні плани, робочі програми практики, методичні вказівки всіх видів практик тощо;

- розподіл здобувачів вищої освіти за базами практик;
- підготовку проектів наказів про розподіл здобувачів вищої освіти за базами практик і призначення керівників практики від кафедр або внесення змін до нього в зв'язку зі зміною місця або часу проведення практики;
- проведення необхідних організаційних заходів, оформлення завдань, скерувань на бази практики та інших документів.

7.4 Посадовими особами деканату з організації і проведення практики є декан факультету та його заступник, які:

- здійснюють організаційно-методичне керівництво роботою факультету з проведення практики здобувачів;
- контролюють своєчасність розроблення, видання робочих програм і методичних вказівок з практики;
- контролюють організацію проведення практики кафедрами;
- контролюють своєчасність виконання кафедрами заходів щодо підведення підсумків практики і надання відомостей щодо захисту звітів за результатами практики;
- не рідше двох разів на рік на засіданні вченої ради факультету розглядають питання організації і проведення практики, розробляють заходи щодо її вдосконалення.

7.5 Безпосереднє керівництво практикою здобувачів здійснюють:

- керівник практики від університету - фахівець навчального відділу;
- випускові кафедри під керівництвом завідувачів та досвідчені викладачі кафедр.

7.6 Керівник практики від ХНАДУ:

- забезпечує загальну організацію практик і її проведення в університеті;
- розробляє проект загальної концепції організації і проведення практики здобувачів в університеті, організує її затвердження Вченою радою ХНАДУ та її впровадження;
- розробляє загальні рекомендації щодо складання та оформлення навчально-методичної документації з практики та контролює втілення їх на факультетах та кафедрах;
- готує проекти договорів (Додаток А) на проведення практики здобувачів з підприємствами, організаціями, здійснює їх облік та контролює їх виконання;
- контролює своєчасну підготовку проекту наказу по ХНАДУ щодо розподілу здобувачів по базах практики з обов'язковим призначенням керівників практики за кожним здобувачем;
- здійснює поточний контроль проведення практики;
- готує проекти наказів ректора і рішень Вченої ради університету з питань практики;
- приймає участь в обговоренні питань практики здобувачів на засіданнях вчених рад факультетів, засіданнях кафедр;
- узагальнює досвід роботи кафедр і факультетів щодо організації і проведення практики з метою її поліпшення та/або поширення;
- контролює проведення кафедрами всіх організаційних заходів перед від'їздом здобувачів на практику та підсумки проходження практики, а саме: інструктаж про порядок проходження практики та загальний з техніки безпеки; забезпечення здобувачів необхідними документами (скерування (Додаток Б), щоденник з календарним планом (Додаток В), індивідуальне завдання (Додаток Г)).

	Стандарт закладу вищої освіти		СТБНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів Харківського національного автомобільно- дорожнього університету		Сторінка 8	Сторінок 20
			Актуалізація: 2024.03.25	

7.7 Організаторами з проведення практики здобувачів на **випускових кафедрах** є:

- завідувачі кафедр;
- НПП, відповідальний за організацію практики, що призначається розпорядженням завідувача кафедри;
- керівники практики з числа штатних НПП, які закріплені за конкретним здобувачем наказом ректора.

7.7.1 Завідувачі кафедр:

- здійснюють організаційно-методичне керівництво роботою кафедри щодо проведення практики здобувачів;
- видають розпорядження про призначення НПП, відповідального за організацію практик на кафедрі, рекомендованого рішенням кафедри;
- організовують розроблення навчально-методичної документації з практики відповідно до Стандартів вищої освіти та освітньої програми;
- контролюють організацію і проведення практики здобувачів викладачами кафедри і представниками баз практики, дотримання термінів, змісту та умов практики;
- контролюють організацію і підведення підсумків практики, своєчасність оформлення відомостей з практики і звітів про проведення практики;
- не рідше двох разів у навчальному році на засіданнях кафедри розглядають питання з організації, проведення та підведення підсумків практики здобувачів;
- аналізують підсумкові матеріали практики з метою подальшого її вдосконалення і передають пропозиції для розгляду на Вченій раді факультету.

7.7.2 Відповідальні по кафедрі за організацію практик:

- здійснюють безпосередню організаційну роботу з підготовки, проведення практики і підведенню її підсумків;
- інформують керівників практики, закріплених за конкретними здобувачами, про організаційні заходи в ХНАДУ щодо проведення практики здобувачів (терміни, тривалість практики, контингент здобувачів за видами, базами практик, наявність договорів з базами практик тощо);
- організують укладання договорів з підприємствами на проведення практики не пізніше, ніж за два місяці до початку практики в порядку, встановленому в ХНАДУ;
- за 45 днів до початку практики готують проект наказу про розподіл здобувачів по базах практики і призначення керівників практики, погоджують із завідувачем кафедрою і передають для подальшого оформлення наказу до деканату;
- організують та контролюють проведення всіх організаційних заходів кафедри перед початком практики (інструктаж про порядок проходження практики, з техніки безпеки, по звітності тощо);
- контролюють хід проведення практики, стежать за виконанням графіка відвідування баз практики керівниками практики, закріпленими за конкретним здобувачем;

7.7.3 Керівники практики, закріплені за конкретними здобувачами

- спільно з відповідальними за практику на кафедрі забезпечують вибір баз практики і беруть участь в укладанні договорів між ХНАДУ та підприємствами;
- знайомлять здобувачів зі змістом індивідуального завдання (Додаток Г) і порядком складання звіту з практики;
- перед початком практики здійснюють інструктаж здобувачів з техніки безпеки;
- забезпечують здобувачів навчально-методичної документацією: методичні вказівки з практики, щоденник (Додаток В), індивідуальне завдання (Додаток Г), скерування на практику (Додаток Б);

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		Сторінка 9	Сторінок 20
			Актуалізація: 2024.03.25	

- вирішують організаційні питання: час і місце збору, оформлення перепусток, проведення інструктажу з техніки безпеки на підприємстві та ін.;
- контролюють прибуття і оформлення здобувачів на практику наказом по підприємству;
- здійснюють контроль за забезпеченням умов праці, проведенням інструктажу з техніки безпеки на підприємстві;
- контролюють виконання завдань, передбачених робочою програмою практики і підготовки звітності з практики кожним здобувачем;
- систематично інформують завідувача кафедрою про хід проходження практики. Про всі випадки травматизму і порушення здобувачами дисципліни негайно повідомляють завідувача кафедрою і декана;
- надають практичну допомогу здобувачам у виконанні індивідуального завдання, зборі матеріалів до звіту і кваліфікаційної роботи (за потреби);
- після закінчення практики приймають від здобувачів необхідну документацію: звіт з практики за формою (Додаток Д), щоденник практики (Додаток В);
- перевіряють звіт з практики, беруть участь в роботі комісії із захисту звітів з практики;

7.8 Обов'язки керівника практики від бази практики визначаються договором між університетом і базою практики.

7.9 Обов'язки здобувача вищої освіти:

- з'явитись на збори з питань організації практики у визначений кафедрою час;
- отримати до початку практики від керівника практики щоденник (Додаток В), індивідуальне завдання (Додаток Г), скерування на практику (Додаток Б);
- своєчасно прибути на базу практики;
- якісно та у повному обсязі виконувати усі завдання, передбачені робочою програмою практики, та індивідуальне завдання;
- вивчити та дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та правил внутрішнього розпорядку на базі практики;
- своєчасно оформити звіт та захистити його у терміни, визначені кафедрою.

7.10 На здобувачів вищої освіти, які проходять практику на підприємстві, в установі, організації, розповсюджується законодавство про працю та правила трудового розпорядку бази практики.

7.11 Тривалість робочого часу здобувачів вищої освіти під час проходження практики регламентується Кодексом законів про працю України і складає для здобувачів вищої освіти віком від 16 до 18 років не більше 36 годин на тиждень, а віком від 18 років і старше - не більше 40 годин на тиждень.

7.12 За наявності на базі практики вакантних робочих місць здобувачі вищої освіти можуть бути зараховані на штатні посади з оплатою праці, якщо робота на цих посадах відповідає вимогам програми практики.

Під час практики здобувач вищої освіти може здобути і робітничу професію.

7.13 Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання, які працюють не за спеціальністю, повинні пройти практику, передбачену навчальним планом.

У разі роботи за обраною спеціальністю, здобувачеві вищої освіти на підставі довідки з місця роботи та захисту звіту про виконання індивідуального завдання зараховують за практику передбачені навчальним планом кредити без її проходження.

7.14 Здобувачі вищої освіти – іноземці у разі проходження практики в межах України дотримуються цього Стандарту.

7.15 Здобувачі вищої освіти інших закладів вищої освіти (далі - ЗВО) можуть проходити практику в університеті відповідно до умов договорів, укладених між університетом (базою практики) і відповідними ЗВО. Наказ на проходження практики оформлює керівник практики від університету.

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів Харківського національного автомобільно- дорожнього університету		Сторінка 10	Сторінок 20
			Актуалізація: 2024.03.25	

8. Підсумки практики

8.1 Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання. Письмовий звіт, підписаний та оцінений керівником від бази практики разом із бланком «Завдання та результати проходження практики» з відмітками бази практики подається на рецензування керівнику практики від кафедри.

8.2 Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, розділи з питання охорони праці, список використаної літератури. Звіт оформляється відповідно до встановлених кафедрою вимог.

8.3 Звіт з практики здобувачі вищої освіти захищають перед комісією, призначеною завідувачем кафедри. До складу комісії входять три особи: керівники практики - від університету і, за можливості, від бази практики, а також викладачі дисциплін фахової підготовки. Формою контролю результатів захисту звіту з практики є диференційований залік.

8.4 Звіти з практики здобувачі вищої освіти захищають в університеті упродовж перших двох тижнів навчальних занять після завершення практики. Оцінку за практику вносять до залікової відомості та засвідчують підписами членів комісії.

8.5 Здобувачу вищої освіти, який не виконав програми практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно за умов, визначених університетом та погоджених з базою практики.

8.6 Здобувач вищої освіти, який не виконав програми практики без поважних причин або отримав оцінку «незадовільно» за результатами захисту звіту з практики, відраховується з університету за невиконання навчального плану.

9 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

9.1 На деканати факультетів (в особі деканів та заступників деканів) покладається контроль за організаційно-методичним забезпеченням усіх видів практик та підведення підсумків.

9.2 На випускові кафедри (в особі завідувача, відповідального по кафедрі за організацію практики здобувачів) покладається розроблення системи контролю і управління якістю практики здобувачів за напрямком підготовки кафедри.

9.3 На керівників практики, закріплених за конкретним здобувачем наказом ректора, покладається відповідальність за організацію підготовки, проведення та підведення підсумків практики здобувача.

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів Харківського національного автомобільно- дорожнього університету		Сторінка 11	Сторінок 20
			Актуалізація: 2024.03.25	

10 ЗАПИСИ

Найменування запису	Код форми запису	Місце знаходження	Зберігання по закінченню терміну дії
			місце
Договір на проведення практики здобувачів	ф А 52.1-03	керівник практики від ХНАДУ	керівник практики від ХНАДУ
Скерування на практику	ф Б 52.1-03	база практики	база практики
Щоденник практики	ф В 52.1-03	випускова кафедра	випускова кафедра
Індивідуальне завдання	ф Г 52.1-03	випускова кафедра	випускова кафедра
Звіт з практики	ф Д 52.1-03	випускова кафедра	випускова кафедра

	Стандарт закладу вищої освіти		СТБНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів		Сторінка 12	Сторінок 20
	Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		Актуалізація: 2024.03.25	

Додаток А
(обов'язковий)

ДОГОВІР
НА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ

Форма ф А 52.1-03

ДОГОВІР N _____
на проведення практики здобувачів вищої освіти ХНАДУ

місто Харків "_____" _____ 20__ р.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет (надалі - ХНАДУ), в особі Першого проректора _____, діючого
(прізвище, ім'я, по батькові)
на підставі Статуту, з однієї сторони і, _____
(надалі – база практики),
(назва підприємства, організації, установи)
в особі _____, діючого на підставі
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)
_____ уклали між собою цей договір:
(статут підприємства, розпорядження, доручення)

1 Предмет договору

- 1.1 Предметом договору є практика здобувача вищої освіти ХНАДУ.
1.2 Місце проведення практики: _____
(назва підприємства, організації, установи)

2 Обов'язки сторін

2.1 База практики зобов'язується:

1) прийняти на практику здобувачів вищої освіти ХНАДУ у відповідності з наступним календарним планом:

№ з/п	Назва освітньої програми/шифр та назва спеціальності	Курс	Назва практики	Кількість здобувачів	Строки практики	
					початок	закінчення

- 2) Призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою.
- 3) Зарахувати здобувачів вищої освіти ХНАДУ наказом для проходження практики. Створити необхідні умови для виконання здобувачами вищої освіти ХНАДУ програм практики, не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності. Не залучати здобувачів до надурочних робіт та не направляти їх у відрядження, які не пов'язані з виконанням індивідуальної програми.
- 4) Забезпечити здобувачам умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати здобувачів-практикантів безпечних методів праці.

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів Харківського національного автомобільно- дорожнього університету		Сторінка 13	Сторінок 20
			Актуалізація: 2024.03.25	

5) Надати здобувачам-практикантам і керівникам практики від ХНАДУ можливість користуватись лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

6) Забезпечити облік виходів на роботу здобувачів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти ХНАДУ через відповідального представника – керівника практики від ХНАДУ.

7) Після закінчення практики дати характеристику на кожного здобувача-практиканта, в котрій відобразити якості підготовленого ним звіту.

8) Додаткові умови _____

2.2 ХНАДУ зобов'язується:

- 1) За два місяці до початку практики надати базі практики для погодження програму, а не пізніше ніж за тиждень - список здобувачів, яких направляють на практику.
- 2) Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.
- 3) Забезпечити додержання здобувачами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, що сталися з здобувачами.

2.3 Права та обов'язки здобувача вищої освіти:

2.3.1 Здобувач має право:

- 1) користуватися спеціальною літературою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

2.3.2 Здобувач зобов'язується:

- 1) оволодіти видами робіт, передбаченими програмою практики;
- 2) дотримуватися вимог установчих документів та правил внутрішнього трудового розпорядку, встановлених на підприємстві, норм охорони праці та умов колективного договору;
- 3) дбайливо ставитися до майна бази практики;
- 4) не розголошувати інформацію, що стала відома здобувачу під час практики, яка становить комерційну таємницю та/або є інформацією з обмеженим доступом.

3. Відповідальність сторін за невиконання договору.

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно з Кодексом законів про працю України.

3.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються в установленому порядку.

4. Порядок внесення змін до договору та розірвання договору

4.1. Зміни до договору вносяться за згодою сторін, якщо інше не передбачено законом, шляхом укладення додаткової угоди.

4.2. У разі виникнення обставин, які зумовлюють необхідність розірвання договору, сторона повинна повідомити про це іншій стороні не пізніше ніж за місяць до закінчення строку дії договору.

4.3. Дія договору припиняється:

- 1) у разі закінчення строку його дії;

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів		Сторінка 14	Сторінок 20
	Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		Актуалізація: 2024.03.25	

2) за згодою сторін;

3) за ініціативою однієї із сторін до закінчення строку його дії в разі порушення або невиконання іншою стороною його умов.

5. Інші умови

5.1. Договір набирає чинності з «___» _____ 20__ р. та діє до «___» _____ 20__ р.

5.2. Дія договору може бути продовжена за згодою сторін

5.3. Договір укладається у двох примірниках, які мають однакову юридичну силу і зберігаються у кожної із сторін.

Місцезнаходження та реквізити сторін

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

База практики

61002, вул. Ярослава Мудрого, 25, м. Харків
тел. (057) 707-36-71
e-mail: uchotd2@khadi.kharkov.ua
код ЄДРПОУ 02071168

(поштова адреса, телефон)

(підпис)

(прізвище та ім'я)

(підпис)

(прізвище та ім'я)

М.П.

“___” _____ 20__ р.

М.П.

“___” _____ 20__ р.

	Стандарт закладу вищої освіти		СТБНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів Харківського національного автомобільно- дорожнього університету		Сторінка 15	Сторінок 20
			Актуалізація: 2024.03.25	

Додаток Б (обов'язковий)

СКЕРУВАННЯ НА ПРАКТИКУ

Форма ф Б 52.1-03

На бланку ХНАДУ

КЕРІВНИКУ

(назва підприємства, організації, установи)

СКЕРУВАННЯ НА ПРАКТИКУ

(є підставою для зарахування на практику)

Згідно з договором від «___» _____ 20___ року № _____, який укладено з

(повне найменування підприємства, організації, установи)

направляємо на практику здобувачів _____ курсу, які навчаються за освітньою
програмою

Назва практики: _____

Строки практики: з «___» _____ 20___ року

по «___» _____ 20___ року

Керівник практики від кафедри _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

ПРІЗВИЩА, ІМЕНА ТА ПО БАТЬКОВІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

М.П.

Керівник виробничої практики ВНЗ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів		Сторінка 16	Сторінок 20
	Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		Актуалізація: 2024.03.25	

Додаток В
(обов'язковий)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Форма ф В 52.1-03

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

здобувача _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

факультет _____

кафедра _____

освітній рівень _____

освітня програма _____
(назва)

спеціальність _____
(назва)

_____ курс, група _____

База практики _____
(назва підприємства, організації, установи)

_____ (адреса, телефон)

Прибув на підприємство, організацію, установу

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка підприємства

Печатка підприємства

« ____ » _____ 20__ року

« ____ » _____ 20__ року

(підпис)

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики					Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	

Керівники практики:

від вищого навчального закладу

(підпис)

(прізвище та ініціали)

від підприємства, організації, установи

(підпис)

(прізвище та ініціали)

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів		Сторінка 17	Сторінок 20
	Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		Актуалізація: 2024.03.25	

Робочі записи під час практики

Ввідний інструктаж _____

_____ Підпис: _____

Інструктаж на робочому місці _____

_____ Підпис: _____

Підпис керівника практики від підприємства

Печатка підприємства

«___» _____ 20__ р.

Висновок керівника практики від підприємства (організації, установи) про проходження практики

Висновок керівника практики від кафедри, закріпленого за здобувачем

Дата захисту звіту з практики «___» _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____
(словами)

кількість балів _____
(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики, закріплений за здобувачем:

(підпис)

(прізвище та ініціали)

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів		Сторінка 18	Сторінок 20
	Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		Актуалізація: 2024.03.25	

Правила ведення й оформлення щоденника

- Щоденник – основний документ здобувача під час проходження практики.
- Якщо здобувач проходить практику за межами міста, у якому знаходиться ЗВО, щоденник для нього є також посвідченням про відрядження, що підтверджує тривалість перебування здобувача на практиці.
- Під час практики здобувач щодня стисло повинен записувати в щоденник усе, що зробив за день для виконання завдань практики.
- Після закінчення практики щоденник разом із звітом має бути переданий керівникам практики, які підписують його.
- Оформлений щоденник разом із звітом здобувач повинен здати на кафедру. Без заповненого щоденника практика не зараховується.

Основні положення практики

Здобувач до відбуття на практику повинен отримати інструктаж керівника практики та:

- оформлений щоденник практики (посвідчення про відрядження);
- індивідуальне завдання з практики;
- скерування на практику;
- скерування на поселення в гуртожиток (у разі потреби).

Здобувач, прибувши на підприємство, повинен подати керівникові від підприємства щоденник практики, пройти інструктаж з техніки безпеки й пожежної безпеки, ознайомитися з робочим місцем, правилами експлуатації устаткування та уточнити план проходження практики.

Під час проходження практики здобувач зобов'язаний суворо дотримуватись правил внутрішнього розпорядку підприємства.

Практика здобувача оцінюється у відповідності із п.8 СТВНЗ 90.1-02:2023 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» й враховується при призначенні стипендії нарівні з іншими дисциплінами навчального плану.

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів		Сторінка 19	Сторінок 20
	Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		Актуалізація: 2024.03.25	

**Додаток Г
(обов'язковий)**

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Форма ф Г 52.1-03

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра _____

Освітній рівень _____

Освітня програма _____

Назва практики _____

**ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ
на практику**

1. Строк здачі звіту _____

2. Зміст звіту (перелік питань, які потрібно розробити)

3. Дата видачі завдання _____

Здобувач

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Керівник практики

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

	Стандарт закладу вищої освіти		СТВНЗ 52.1-03:2024	
	Про організацію практики здобувачів		Сторінка 20	Сторінок 20
	Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		Актуалізація: 2024.03.25	

**Додаток Д
(обов'язковий)**

Форма ф Д 52.1-03

ЗВІТ З ПРАКТИКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Факультет _____
Кафедра _____
Освітній рівень _____
Освітня програма _____
Спеціальність _____

З В І Т

з _____ практики
(назва практики)

Виконав:

Здобувач групи _____

(прізвище ініціали)

Перевірив:

Керівник практики _____

(вчене звання, посада, ПІБ)

Харків 20 ____ р.

Примітка:

До звіту додається щоденник практики, в якому обов'язково:

- заповнені всі сторінки; внесені коротко (по днях) робочі записи проходження практики;
- відгук, завірений підписом та печаткою керівника підприємства;
- висновок викладача – керівника практики. Звіт оформлюється на аркушах паперу формату А4, обсягом 18-20 аркушів, підписується здобувачем, викладачем-керівником практики від кафедри та подається до захисту.

Складений здобувачем звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок.

Аркуші звіту повинні бути зшиті.

Ключові слова: практика, база практики, договір, обов'язки, охорона праці, індивідуальний план, наказ, звіт з практики.